

Citizens for change!

ЦИВИКА МОБИЛИТАС ПАРТНЕРСКИ ГРАНТОВИ

**ПОВИК ЗА ПРЕДЛОЗИ
референтна ознака ЦМ-ПГ**
Рок: 30 август 2023 г., 13:00ч.

ВОДИЧ ЗА АПЛИКАНТИТЕ

МАКЕДОНСКИ
ЦЕНТАР ЗА
МЕГУНАРОДНА
СОРАБОТКА

NIRAS **FCG.**

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

Цивика мобилитас е проект на Швајцарската амбасада кој го спроведуваат Македонскиот центар за меѓународна соработка (МЦМС) во партнерство со НИРАС од Данска и ФЦГ од Шведска

ВОВЕД

Грантовата шема на Цивика мобилитас вклучува два вида грантови:

- Партнерски грантови (ПГ)
- Грантови за градење конституенти (ЦБГ)

Овој повик за предлози со референтна ознака ЦМ-ПГ е за партнерски грантови.

Сите формално регистрирани граѓански здруженија, фондации и непрофитни истражувачки организации во Северна Македонија се подобни за пријавување на овој повик.

- Апликантите треба да имаат предвид дека во тековната фаза на Цивика мобилитас (2023-2026) само еднаш може да им биде доделен партнерски грант или грант за градење конституенти.
- Добитниците на партнерски грант (носител и партнери) нема да бидат подобни да се пријавуваат на повикот за грантови за градење конституенти.

Во овој повик за партнерски грантови, апликациите **МОРА** да имаат еден носител и најмалку ДВА партнери. Апликантите на овој повик ќе се сметаат за подобни, доколку испратат **само една пријава** во било која улога (било како носител или партнер).

Цивика мобилитас автоматски ќе ги елиминира пријавите кои се испратени од апликанти кои поднеле повеќе од една пријава во било која улога!

СОДРЖИНА

ВОВЕД	2
СОДРЖИНА	3
1. ОСНОВА	4
2. ПАРТНЕРСКИ ГРАНТОВИ	5
2.1. Цели и резултати на програмата.....	5
2.2. Цел на повикот за предлози.....	5
2.3. Приоритети.....	6
2.4. Расположливи средства	6
2.5. Кофинансирање	6
3. КРИТЕРИУМИ ЗА ПОДОБНОСТ	6
3.1. Актери.....	6
3.1.1. Апликант носител	6
3.1.2. Партнери	7
3.1.3. Соработници	7
3.2. Грантови.....	7
3.2.1. Големина на грантот	7
3.2.2. Времетраење	7
3.3. Активности.....	7
3.4. Трошоци.....	8
3.5. Број на пријави.....	8
4. Процес на аплицирање за ОВОЈ ПОВИК за предлози	9
4.1. Аплицирање.....	9
4.2. Комплетирање на аплицирањето.....	9
4.2.1. Концепт.....	9
4.2.2. Целосна пријава	9
4.3. Краен рок.....	9
4.4. Прашања и одговори.....	10
4.5. Информативни сесии	10
5. ОЦЕНКА	10
Чекор 1 – Административна проверка и проверка за подобност	10
Чекор 2 – Оценување на концептите	10
6. АДМИНИСТРАТИВНА, ПРАВНА И ФИНАНСИСКА ВЕРИФИКАЦИЈА	11
7. ДОДЕЛУВАЊЕ ГРАНТ	11
8. ПРЕЛИМИНАРНА ВРЕМЕНСКА РАМКА	11
9. ПОВРАТНИ ИНФОРМАЦИИ	11
10. ЛОГИЧКА РАМКА НА ЦИВИКА МОБИЛТИАС	12

1. ОСНОВА

Цивика мобилитас е проект на Швајцарската амбасада кој го спроведуваат Македонскиот центар за меѓународна соработка (МЦМС), НИРАС од Данска и ФЦГ од Шведска). **Визијата** на програмата Цивика мобилитас од нејзиниот почеток од 2009 г. е Северна Македонија во која граѓанското општество игра позитивна улога во реализацијата на потенцијалот на земјата и на сите нејзини граѓани.

Цивика мобилитас останува фокусирана на **општествени промени**. Тие треба да бидат водени од легитимно, силно и ефикасно граѓанско општество, со активни граѓани кои се вклучуваат во него и подобра соработка помеѓу властите, граѓанското општество и граѓаните. Граѓаните треба да бидат вклучени во процесите на креирање политики и донесувањето одлуки на централно и на локално ниво.

Последната фаза на Цивика мобилитас (2023-2026 г.) ќе работи со следните целни групи:

- **Граѓански организации (ГО)**, кои ќе бидат финансиски поддржани и водени за да се подобри нивното работење, особено во соработката со властите за подобрување на околината за развој на граѓанското општество, градење силни конституенти и зголемување на нивното влијание врз политиките и донесувањето одлуки.
- **Власта / органите на власта**, кои ќе бидат поддржани за да ја зацврстат и подобрат околината за развој на граѓанското општество, особено преку зголемување на државното финансирање за ГО, проширување на постојните и обезбедување нови простори за граѓанско општество, и за подобрување на нивната отвореност и одговор кон ГО кои учествуваат во процесите на креирање политики и донесување одлуки.
- **Граѓани**, кои ќе бидат мотивирани и одлучни да учествуваат во граѓански иницијативи и кои ќе ја зајакнат нивната соработка и ангажман со ГО, а со тоа ќе ја зголемат самодовербата да направат општествени промени и да ја зголемат довербата во ГО.

Овие три групи ефикасно и ефективно ќе работат заедно кон:

- Проширување на граѓанскиот простор
- Зајакнување на одржливоста на граѓанските организации
- Зголемување на транспарентноста, отчетноста и инклузивноста на демократското владеење од страна на државата и општините.

Целната група на Цивика мобилитас се здруженијата, фондациите и сојузите регистрирани според Законот за здруженија и фондации (2010 година) и непрофитни истражувачки организации. Другите актери на граѓанското општество и јавниот сектор исто така може да учествуваат во програмата Цивика мобилитас, како соработници или како учесници на некои од настаните.

Оваа последна фаза на Цивика мобилитас има пофокусиран пристап во споредба со претходните фази. Во овој фокусиран пристап дел од активностите се намалени, а дел ќе бидат децентрализирани и/или интегрирани во активностите на грантистите. Грантовската компонента во оваа фаза е изменета и содржи два типа на грантови (партнерски грантови и грантови за градење конституенти). Со овој пристап, грантовите се преориентирани од индивидуални кон партнерски – составени од најмалку три (3) или повеќе ГО (не се за поединечни организации).

Унапредување на *демократското владеење* преку соработка помеѓу ГО како и помеѓу ГО и властите е дел од планираните резултати на програмата.

Во фокусот на пристапот на Цивика мобилитас се наоѓа „Заедницата на Цивика мобилитас“, која се состои од сите граѓански организации (грантисти и партнери) кои имале придобивки од грантовите или другите активности на програмата за време на претходните фази (2009-2023). Цивика мобилитас, заедно со граѓанските организации, работеше на создавање добро управувана, децентрализирана и инклузивна Северна Македонија, поодговорна кон правата и потребите на нејзините граѓани. Надградувањето ќе продолжи и во тековната (последна) фаза (2023-2026), користејќи ги достигнувањата од претходните фази како дел од добрите практики. На тој начин ќе се придонесе за влијанието и одржливоста на претходните резултати и постигнувања. Исто така, ќе обезбеди критичен број членови на заедницата (сегашни и претходни грантисти) да бидат вклучени во програмата.

Цивика мобилитас се состои од следниве инструменти и методи на работа:

- **Грантови:** Партнерски грантови и грантови за градење конституенти;
- **Активности за поттикнување на граѓанскиот ангажман:** средби за вмрежување, национални форуми, фестивали и тематски форуми
- **Платформа за споделување дигитални податоци и истражување и развој**

2. ПАРТНЕРСКИ ГРАНТОВИ

2.1. ЦЕЛИ И РЕЗУЛТАТИ НА ПРОГРАМАТА

Предложените активности треба да придонесат кон остварување на **општата цел** на програмата Цивика мобилитас:

Општествените промени во Северна Македонија се водени од силен граѓански сектор, активни граѓани и добра соработка со властите, што резултира со проширен граѓански простор, поодржливи граѓански организации од кои произлегува потранспарентно, отчетно и социјално-инклузивно управување на национално и локално ниво.

Оваа фаза на Цивика мобилитас предвидува три резултати:

Резултат 1: Зголемен граѓански ангажман и доверба во граѓанското општество преку информирани и активни конституенти на ГО вклучени во заеднички граѓански иницијативи.

Резултат 2: Креирањето политики и донесувањето одлуки имаат придобивки од зајакнатото граѓанско општество и зголеменото граѓанско учество.

Резултат 3: Околината за развој на граѓанското општество е подобрена особено во областа на диверзификација на финансирањето (јавно и приватно) за граѓанското општество.

2.2. ЦЕЛ НА ПОВИКОТ ЗА ПРЕДЛОЗИ

Во овој повик за предлози приоритетот е ставен на апликантите и нивното здружување на сили и концентрирање на нивните достигнувања во неколку области/теми, за да постигнат промени таму, каде претходно работеле одделно. Тие ќе создаваат партнерства/коалиции околу тие области/теми и заедно ќе ги договорат приоритетите. Предложените партнерски грантови мора да придонесат колку што е можно повеќе кон остварување на Резултат 2: Креирањето политики и донесувањето одлуки имаат придобивки од зајакнатото граѓанско општество и зголеменото граѓанско учество.

Партнерските грантови се наменети за поддршка на конкретни акции за **унапредување на демократското владеење** или поконкретно: отчетноста, транспарентноста, ефикасноста и учеството во следните специфични теми/области:

- Децентрализација
- Родова еднаквост/социјална инклузија
- Антикорупција
- Климатски промени/животна средина
- Здравство
- Образование
- Млади

Вклучувањето на ГО во развојот на политики и процесите на донесување одлуки, преку соработка и дијалог со властите и поддршка на процесите за застапување (главно на национално ниво но, и на локално ниво) е главен фокус во оваа фаза на Цивика мобилитас и во овој повик за предлози.

Овој повик за предлози за партнерски грантови е наменет за групи на ГО кои работат здружено на заеднички проблеми/теми во согласност со целта на овој повик и резултатот 2 од програмата. Намерата е да се постигнат трајни ефекти (системски промени) во избраните теми/области покрај веќе постоечките постигнувања на ГО.

Овој повик за предлози е поделен во две фази: прво апликантите поднесуваат КОНЦЕПТ и само оние што ќе ја поминат оваа фаза ќе бидат поканети да поднесат ЦЕЛОСНА ПРИЈАВА. Комисијата за избор на грантови (КИГ) ќе ги избере потенцијалните грантисти врз основа на поднесените концепти. Избраните апликанти ќе бидат поканети да развијат целосна пријава во директна соработка со тимот на Цивика мобилитас.

2.3. ПРИОРИТЕТИ

Приоритети во овој повик за партнерски грантови се следните:

- **Географско покривање:** избраните грантисти (носители и партнери) и нивните активности треба, што е можно повеќе да бидат лоцирани и спроведени на национално ниво и/или во сите осум плански региони;
- **Тематски:** при процесот за селекција на грантови, Цивика мобилитас ќе се обиде да избере по најмалку еден партнерски грант за секоја од приоритетните специфични теми/области.

2.4. РАСПОЛОЖЛИВИ СРЕДСТВА

Вкупната сума која е на располагање за овој повик за предлози е 1.800.000 швајцарски франци. Цивика мобилитас го задржува правото да ја смени оваа сума (намали или зголеми) во зависност од исходот на повикот за предлози. Цивика мобилитас исто така го задржува правото да не додели дел или сите расположливи средства и да ги пренамени за други повици.

2.5. КОФИНАНСИРАЊЕ

Во рамките на овој повик за предлози се поттикнува и кофинансирање од други донатори.

3. КРИТЕРИУМИ ЗА ПОДОБНОСТ

Во овој повик за предлози има пет групи критериуми за подобност:

- 1) **Актери**, носителот, партнерите и соработниците (ако е применливо);
- 2) **Грантови**, максималната големина на грантот, времетраење на активностите;
- 3) **Активности**, типови на активности кои се поттикнуваат/очекуваат со овој повик;
- 4) **Трошоци**, видови трошоци кои може да бидат земени предвид при одредувањето на износот на грантот;
- 5) **Број на пријави**, бројот на пријави кои актерите, во улога на носител или партнер, може да ги поднесат организациите.

3.1. АКТЕРИ

3.1.1. Апликант носител

За да биде подобен за партнерски грант во рамките на овој повик, апликантот носител мора да е регистриран во Северна Македонија, и тоа да биде:

- граѓанска организација, регистрирана согласно Законот за здруженија и фондации;¹
- други невладини, непрофитни, граѓански здруженија како што се истражувачки институти, регистрирани согласно Законот за научно-истражувачка дејност.²

Цивика Мобилитас е отворена кон сите граѓански организации со позитивни вредности, верувања и ставови. Цивика мобилитас силно го поттикнува однесувањето кое е во согласност со пристапот базиран на човекови права (Human Rights Based Approach) и промовира принципи на добро управување, како што се демократијата, владеењето на правото, транспарентноста и отчетноста. Според Законот за здруженија и фондации граѓанските организации се обврзани да подготвуваат, доставуваат и објавуваат годишни наративни и финансиски извештаи. Затоа,

¹ Закон за здруженија и фондации објавен во Службен весник на Република Северна Македонија бр.52/2010 стр:2-25 <http://www.slvesnik.com.mk/Issues/623772ADC92FEE42A1DB496E1E190648.pdf>

² Закон за научно-истражувачка дејност (консолидиран текст) објавен во Службен весник на Република Северна Македонија бр. 46/08; 103/08; 24/11; 80/12; 24/13; 147/13 и 41/14. <http://www.mon.gov.mk/images/documents/zakoni/Zakon%20za%20nauchno%20istrazuvachka%20dejnost%202014v2.pdf>

Цивика мобилитас ќе им даде приоритет на апликантите кои подготвиле, поднеле и објавиле (на својата веб-страница или на друг начин) годишен наративен и финансиски извештај кој ги покрива последните три финансиски години (ако е применливо) согласно ЗЗФ.³

Исто така, Цивика мобилитас силно ја поттикнува соработката во граѓанскиот сектор, како на пример преку само-регулација и вклученост во платформи и коалиции. Затоа, Цивика мобилитас ќе им даде приоритет на апликантите кои имаат прифатено/потпишано и активно применуваат кодекси на добри практики (пр. Кодексот на граѓански организации) или други слични механизми применливи во граѓанскиот сектор. Исто така, ќе им се даде приоритет на апликантите кои поддржуваат постоечки или нови граѓански коалиции, мрежи и платформи. Порастот на членството и волонтерите и нивната бројност и разновидност исто така ќе се смета за додадена вредност.

3.1.2. Партнери

Апликациите **МОРА** да содржат **ЕДЕН НОСИТЕЛ** и најмалку **ДВА ПАРТНЕРИ**. Партнерите мора да ги исполнуваат горенаведените критериуми за подобност кои се однесуваат на носителот. Партнерите мора да го потврдат партнерството со носителот преку Изјава за партнерство, односно со одобрување/потврдување на нивната улога преку е-пошта во фазата на подготовка на концепт, и подоцна (ако бидат поканети за целосна пријава) со потпишан документ – Изјава за партнерство.

3.1.3. Соработници

Апликантите се поттикнуваат да вклучат и други соработници.⁴ Ова не е задолжително, меѓутоа Цивика мобилитас силно ја поттикнува соработката помеѓу граѓанскиот сектор и властите. Цивика мобилитас ќе им даде приоритет на активностите што ги вклучуваат централните или локалните власти како соработници. Ваквите соработници не можат да добијат директно средства од грантот, но грантовите може да се искористат за олеснување на нивното учество.

3.2. ГРАНТОВИ

3.2.1. Големина на грантот

Максималниот износ на грантовите е до 14.500.000 денари. Цивика мобилитас го задржува правото да го смени побараниот износ (да го намали или зголеми во рамки на горе-наведените износи).

Делот од буџетот предвиден за **носителот** на грантот не смее да надминува 40% од вкупниот буџет. Делот од буџетот на секој **партнер** одделно не смее да го надмине износот на носителот.

3.2.2. Времетраење

Времетраењето на грантовите не може да биде помалку од 30 или повеќе од 36 месеци.

3.3. АКТИВНОСТИ

Сите партнерски грантови мора да се однесуваат на специфичните теми/области од точка 2.2. Цел на повикот за предлози. Цивика мобилитас со овој повик за предлози ќе подржи партнерски грантови кои вклучуваат **активности насочени кон, но не ограничувајќи се на**: промовирање и иницирање вклученост и учество на граѓанското општество во донесување политики и одлуки поврзани со закони/законски измени; поддршка на демократските реформи преку предлози на политики кои се однесуваат на структурни и/или системски промени на локално и на централно ниво; намалување на поларизацијата и различните општествени поделби и предлагање решенија за намалување на овие поделби промовирајќи социјална кохезија; откривање на недостатоци во јавниот здравствен сектор и предлагање решенија за нивно надминување; вклучување на жените и/или маргинализираните групи во институциите и во процесите на донесување одлуки; вклучување на младите во процесите на донесување одлуки, зголемување на младинскиот волонтеризам, промоција на младинското лидерство и младинскиот ангажман во креирањето политики и следење на нивното спроведување, справување со врничкото насилство/ силециство и безбедно користење на социјалните медиуми; подигање на јавната

³ Ова значи дека апликантот има изготвено годишни финансиски извештаи (завршна сметка) во законски пропишаниот образец и ги има доставено овие финансиски извештаи до Централниот регистар

⁴ Примери за соработници од јавниот сектор се: Собрание, министерства, државни агенции, државни органи (совети и сл.) општини (градоначалници и советници), народен правобранител, судови, јавен сервис, државни претпријатија, университети, училишта итн. Други примери на соработници се академски институции, приватни компании, банки, медиуми, академски и образовни институции.

свест за подобрување на ефикасноста на јавните услуги во областа на водоснабдувањето, отпадните води и за управувањето со цврст отпад; зголемување на јавната свест за енергетска ефикасност и други мерки кои би можеле да ги намалат емисиите на штетни гасови и да ја подобрат состојбата на заштитените природни области/подрачја. Зголемување на транспарентноста за користењето и распределбата на јавните буџети, поддршка и следење за ефикасно спроведување на проекти финансирани од јавните институции.

Во одобрените грантови за партнерство во овој повик за апликанти ќе бидат вклучени тематски форуми. Секој грантист, треба да организира барем еден таков форум на една специфична/релевантна тема поврзана со нивниот грант. Овие форуми ќе бидат организирани во консултација со тимот на Цивика мобилитас. Обврска за меѓусебно менторство и поддршка ќе имаат сите избрани грантисти (носител и партнери).

3.4. Трошоци

Во рамките на овој повик, најголем дел од вообичаените оперативни трошоци ќе бидат **подобни**, вклучително:

- Трошоци за бруто-плати за персоналот вклучен во спроведување на предложените активности;
- Дел од редовните оперативни трошоци на граѓанските организации (канцелариски трошоци, наемнина, струја/затоплување, телефонски сметки, итн.) кои се релевантни за предложените партнерски активности;
- Директни трошоци за предложените активности, настанати за време на спроведувањето на партнерскиот грант.

Корисниците на партнерски грант се обврзани да направат надворешна проектна ревизија на наменската сметка и финансиските извештаи за времетраењето на договорот за партнерски грант. Затоа, апликантите мораат да вклучат трошоци за една независна проектна финансиска ревизија. Цивика мобилитас препорачува да се планираат трошоци за надворешна ревизија во висина од околу 3% од бараната сума за партнерски грант.

Исто така, грантистите треба да вклучат трошоци за учество на најмалку еден претставник од носителот и по еден од партнерите на годишните настани на Цивика мобилитас: Национален форум и Средба за вмрежување, за времетраење на грантот.

За партнерските грантови на Цивика мобилитас, следните трошоци **нема да се сметаат за подобни**:

- Трошоци за активности кои се завршени до/ на денот на потпишување на договорот за партнерски грант;
- Трошоци, кои се финансиски поддржани од друг донатор;
- Финансирање на основните трошоци на носителот или неговите партнери кои не се поврзани со проектните активности и цели (на пример, кога целиот буџет е наменет за основни организациски трошоци);
- Проекти кои поддржуваат политички партии;
- Купување опрема, мебел и друг инвентар кои не се поврзани со проектните активности и цели;
- Набавка на возило
- Купување или реновирање (делумно или во целост) на недвижности (земја, згради, итн.) кои не се поврзани со проектните активности и цели;
- Давање кредити на трети лица;
- Загуби при размена на валути;
- Долгови и давачки за подмирување на долгови;
- Активности поврзани само или во најголемиот дел со индивидуални спонзорства за учество во работилници, семинари, конференции и конгреси и други настани;
- Регрантирање.

3.5. Број на пријави

Актерите треба да знаат дека на овој повик можат (се подобни) да поднесат само една пријава во улога на носител или партнер. Во случај ако организацијата поднесе повеќе од една пријава без разлика дали е во улога на носител или партнер, Цивика мобилитас автоматски ќе ги одбие **сите пријави** во кои е вклучена таа организација.

4. ПРОЦЕС НА АПЛИЦИРАЊЕ ЗА ОВОЈ ПОВИК ЗА ПРЕДЛОЗИ

4.1. АПЛИЦИРАЊЕ

Процесот за аплицирање е целосно он-лајн. Овој повик за предлози е поделен во две фази: КОНЦЕПТ и ЦЕЛОСНА ПРИЈАВА која ја пополнуваат само оние што ќе ја поминат првата фаза. Комисијата за избор на грантови (КИГ) ќе ги оцени и избере потенцијалните грантисти врз основа на нивните концепти. Избраните апликанти ќе бидат поканети да развијат целосна пријава во директна соработка со тимот на Цивика мобилитас.

Пријавите за овој повик за предлози мора да бидат поднесени онлајн преку следните форми:

- КОНЦЕПТ, кој содржи анализа на проблемите и активности за нивно решавање
- ЦЕЛОСНА ПРИЈАВА која содржи детално разработена пријава и анекси.

4.2. КОМПЛЕТИРАЊЕ НА АПЛИЦИРАЊЕТО

Сите апликанти (носител и партнери) мора да се регистрирани на платформата: www.grants.mk (преземи Водич за креирање профил). Откако ќе се регистрираат, само НОСИТЕЛОТ треба да ги внесе информациите поврзани со концептот односно, да се регистрира на овој повик за предлози. НОСИТЕЛОТ мора да ги додаде **партнерските организации** (со внесување на нивните единствени матични броеви) кои ќе треба да го потврдат партнерството преку конфирмација која ќе биде побарана на нивната е-пошта (внесена при нивната регистрација на платформата). Оваа потврда ќе се смета за доказ за Изјава за партнерство.

4.2.1 Концепт

Концептот се состои од следните делови:

- Партнерство – со основни податоци за носителот и партнерите.
- Партнерски грант за специфична тема/област (четири дела/прашања за):
 - анализа на ситуацијата и проблемот;
 - предложена интервенција/активности;
 - целни групи и директни корисници;
 - претходни постигнувања/искуство за избраната специфична тема/област.
- Буџет – почетно барање и распределба на буџет.
- Изјава од носител (пополнета и потпишана од неговиот законски застапник).
- Приложена тековна состојба на **носителот и партнерите** (издадена од Централниот регистар, не постара од шест месеци од денот на објавувањето на овој повик (14 јули 2023 г.); се прифаќаат и скенирани верзии.

4.2.2. Целосна пријава

По оценувањето од страна на Комисијата за избор на грантови, апликантите кои ја поминале првата фаза ќе добијат известување/покана за развој и подготовка на целосна пријава и анекси. Процесот ќе се одвива он-лајн. Избраните апликанти ќе ги развијат нивните целосни пријави во директна соработка со тимот на Цивика мобилитас. Целосната пријава се состои од:

- целосна апликација;
- логичка рамка;
- буџет;
- оправданост на буџет;
- временска рамка;
- резиме на акцијата на англиски јазик.

Потенцијалните добитници на грантови ќе работат на нивната целосна пријава со тимот на Цивика мобилитас. Заедно ќе се развиваат и подготвуваат деталните активности, резултати, главна и специфична цел; логичка рамка со конкретни и мерливи показатели за активностите и резултатите; временска рамка за предвидените активности; детален буџет и оправданост за спроведување на партнерскиот грант итн.

4.3. КРАЕН РОК

Краен рок за поднесување на пријавите е **30 август 2023 г. до 13:00 часот** (македонско време). Апликантите ќе бидат известени преку е-пошта за приемот на нивниот комплетиран концепт.

4.4. ПРАШАЊА И ОДГОВОРИ

Линијата за поддршка на Цивика мобилитас им е на располагање на потенцијалните апликанти за прибирање и одговарање прашања поврзани со овој повик за предлози.

Прашањата мора да бидат поднесени на следната адреса: helpdesk@civicamobilitas.mk. Во назнака на пораката треба да се внесе референтниот број за овој повик (ЦМ-ПГ). Прашања може да бидат поставени и преку веб-страницата на Цивика мобилитас (www.civicamobilitas.mk)

Прашањата може да бидат поднесени не подоцна од 31 јули 2023 година. Цивика мобилитас нема обврска да обезбеди одговор на прашањата кои ќе бидат поднесени по овој рок.

Цивика мобилитас ќе одговори на сите прашања, не подоцна од 20 календарски денови пред крајниот рок на овој повик. Одговорите на сите поставени прашања ќе бидат објавени на веб-страницата на Цивика мобилитас на следнава адреса: <https://civicamobilitas.mk/cm-pg/>

Цивика мобилитас ги поттикнува апликантите редовно да ги следат нејзините веб и фејсбук страници, за да бидат навремено и соодветно информирани за најновите прашања/одговори.

4.5 . ИНФОРМАТИВНИ СЕСИИ

Цивика мобилитас ќе одржи три информативни сесии за овој повик за предлози на 20.07.2023 со почеток од 12 часот во Штип, на 25.07.2023 со почеток од 12 часот во Гостивар и на 31.07.2023 со почеток во 12:00 во Скопје. Повеќе информации се достапни на следнава адреса: <https://civicamobilitas.mk/cm-pg/>. Ве молиме редовно да ја следите веб-страницата на Цивика мобилитас за да се информирате за евентуалните промени во врска со информативните сесии.

5. ОЦЕНКА

Цивика мобилитас ќе ги оценува концептите и ќе ја провери подобноста на апликантите на следниот начин:

ЧЕКОР 1 – АДМИНИСТРАТИВНА ПРОВЕРКА И ПРОВЕРКА ЗА ПОДОБНОСТ

Цивика мобилитас ќе го провери административниот квалитет на концептите и подобноста на апликантите по следните критериуми:

- **Краен рок.** Доколку е запазен, концептот ќе се прифати, а доколку не е ќе се одбие (иако е примена);
- **Концепт.** Сите делови се пополнети со бараните податоци (основни информации и одговори на прашања)
- **Јазик.** Предложената пријава е поднесена на македонски јазик;
- **Изјави за партнерство.** Потврдени преку е-пошта.
- **Апликант.** Носителот и партнерите се регистриран со подобен правен статус наведен во Делот 3 од овој Водич.
- **Барањето за грант** е до 14.500.000 денари.
- **Времетраење** на партнерскиот грант е помеѓу 30 и 36 месеци.
- **Број на пријави.** Апликантот (носител и партнери) поднел само една пријава.

Цивика мобилитас ќе ги провери и обработи следниве податоци:

- **Основни податоци.** Предлогот ги вклучува сите побарани основни податоци;
- **Географски, секторски и тематски опфат.** Предлогот ги вклучува бараните податоци за локацијата, секторското и тематското дејствување на носителот и партнерите.

ЧЕКОР 2 – ОЦЕНУВАЊЕ НА КОНЦЕПТИТЕ

Комисијата за избор на грантови ќе ги оценува концептите според следнава табела:

1. Партнерство (профилот, капацитетот и претходните постигнувања/ искуства на носителот и партнерите за избраната специфична тема/ област за интервенција).	30
2. Релевантност (важноста/ значењето на опишаната специфична пред-проектна ситуација (анализа на ситуацијата и проблемот) во однос на општата цел на Цивика мобилитас и директно кон резултат 2 и неговите индикаторите од оваа програмата).	30
3. Предложени активности (јасноста на планираните активности и очекувани резултати; целни групи и директни корисници).	40
Максимум бодови	100

Добитно портфолио на партнерски грантови се оние кои ќе добијат најголема просечна оценка од трите точки од горната табела за оценување. Комисијата за избор на грантови може да примени „тежински фактори“ со цел да се опфатат некои или сите специфични теми/ области од овој повик за предлози и да постигне подобар баланс на добитници на грантови според приоритетите на овој повик.

6. АДМИНИСТРАТИВНА, ПРАВНА И ФИНАНСИСКА ВЕРИФИКАЦИЈА

Следејќи го прелиминарниот избор на предлози (концепти) од страна на Комисијата за избор на грантови, Цивика мобилитас ќе ја верификува административната, правната и финансиската подобност на апликантите за развој и подготовка на целосна пријава. За таа цел, од сите апликанти чишто предлози (концепти) ќе бидат прелиминарно одобрени, може да биде побарано да ги достават следните административни, правни и финансиски документи:

1. Статут и/или други акти на основањето;
2. Копии од годишните финансиски извештаи (или завршни и др.) за последните три години, 2020, 2021, 2022 (каде има);
3. Доказ за капацитетите на апликантот (носител и партнери) вклучувајќи и референци (извештаи, договори, сертификати итн.);
4. Други документи релевантни за партнерскиот грант.

Цивика мобилитас ќе постави краен рок за поднесување на овие документи. Доколку апликантите не ги поднесат документите во тој рок, Цивика мобилитас може да ја одбие пријавата (концептот).

Цивика мобилитас ќе побара од грантистите да отворат **наменска сметка** за партнерскиот грант и да имаат најмалку два потписника на оваа сметка, како и да практикуваат врзани потписи за сите исплати од сметката. Исто така се очекува од грантистите да соработуваат со останатите грантисти на Цивика мобилитас, да споделуваат знаење и искуства, како и да учествуваат во активностите на Цивика мобилитас.

7. ДОДЕЛУВАЊЕ ГРАНТ

Цивика мобилитас ќе ги информира сите апликанти кои ќе бидат препорачани од Комисијата за избор на грантови за развој и подготовка на целосна пријава. Цивика мобилитас ќе ги информира и сите апликанти, кои се одбиени од административни или други причини.

8. ПРЕЛИМИНАРНА ВРЕМЕНСКА РАМКА

Отворање на повикот за предлози	14 јули 2023 г.
Информативни сесии	20/25/31 јули 2023 г.
Краен рок за поднесување на пријави	30 август 2023 г., 13:00 ч.
Одлука на Комисијата за избор на грантови	септември 2023 г.
Известување на избраните апликанти за развој на целосна пријава и одбиени апликанти	септември 2023 г.
Развој и подготовка на целосни пријави	септември – октомври 2023 г.
преговори и потпишување договори	октомври 2023 г.

Ве молиме имајте предвид дека оваа временска рамка може да се промени. Цивика мобилитас може да ја ажурира временска рамка во било кое време. Поради тоа, ги поттикнуваме апликантите редовно да ја проверуваат веб-страницата: <https://civicamobilitas.mk/cm-pg/>

9. ПОВРАТНИ ИНФОРМАЦИИ

Одлуката на Комисијата за избор на грантови е конечна.

Апликантите коишто имаат забелешки на процесот или оценувањето, може да поднесат барање за појаснување до Цивика мобилитас, кое мора да биде во пишана форма, во рок од 10 дена по приемот на писмото за одбивање, на следната електронската адреса: feedback@civicamobilitas.mk. Поднесувањето приговор нема да ја одложи или промени одлуката на Комисијата за избор на грантови.

10. ЛОГИЧКА РАМКА НА ЦИВИКА МОБИЛТИАС

Логика на интервенција	Показатели (почетна вредност, цел)	Извори на верификација	Претпоставки и Ризици
<p>Општа цел: Општествените промени во Северна Македонија се водени од силен граѓански сектор, активни граѓани и добра соработка со властите, што резултира со проширен граѓански простор, поодржливи граѓански организации од кои произлегува потранспарентно, отчетно и социјално-инклузивно управување на национално и локално ниво</p>	<p>Показател ОЦ1: Граѓанскиот простор е проширен, физичките, виртуелните, правните, регулаторните и политичките простори каде граѓаните можат безбедно да ги остваруваат своите права и слободи на мирно собирање, здружување и изразување <u>Почетна вредност</u> за показател ОЦ1: Граѓанскиот простор во Македонија е стеснет (2021), <u>Цел за показател ОЦ1:</u> Граѓанскиот простор во Северна Македонија се шири, но останува стеснет (2026)</p> <p>Показател ОЦ2: Одржливост на ГО. Свкупното ниво на развој на граѓанското општество, силата, одржливоста и перформансите на граѓанските организации е зголемено. <u>Почетна вредност</u> за показател ОЦ2: Одржливоста на ГО се развива (оценка 3,6. во 2021 година на скала од 1 - 7 (1 е најдобро) (2021) <u>Цел за показател ОЦ2:</u> Одржливоста на ГО се подобрува на 3,5 (2026), но останува во развојна фаза</p> <p>Показател ОЦ3: Перцепција на влијанието на граѓанското општество врз општествените и политичките грижи <u>Почетна вредност</u> за показател ОЦ3: 51.2 (2021) <u>Цел за показател ОЦ3:</u> 55 (2026)</p>	<p>ИВ ОЦ1: , Civicus Monitor Live National Civic Space Rating⁵</p> <p>ИВ ОЦ2: Индекс за одржливост на ГО⁶</p> <p>ИВ ОЦ3: Индекс на Граѓанско општество⁷</p>	
<p>Резултат 1: Зголемен граѓански ангажман и доверба во граѓанското општество преку информирани и активни конституенти на ГО вклучени во заеднички граѓански иницијативи</p>	<p>Показател Р1.1. Зголемен опсег, длабочина и разновидност на општествениот и политичкиот (граѓански) ангажман на граѓаните. <u>Почетна вредност</u> за показател Р1.1. 45.9 (2021) <u>Цел за показател Р.1.1.</u> 47 (2026)</p> <p>Показател Р1.2. Доверба во ГО. Овозможувачката средина за ГО на национално ниво зависи од нивото на вистинска доверба на конституентите во граѓанското општество. <u>Почетна вредност</u> за показател Р1.2. Ниво на доверба во ГО 48,3 (2021) <u>Цел за показател Р.1.2.</u> Зголемено ниво на доверба во ГО изнесува 50% (2026)</p> <p>Показател Р1.3. Финансирање (Донации). Собрани финансиски средства, покрај донаторските (од поединечни донации, e-crowd донации, приватен сектор, членарина итн.) <u>Почетна вредност</u> за показател Р1.3: ГО добиваат 29.7% од вкупните донации во 2020 во Северна Македонија <u>Цел за показател Р.1.3:</u> најмалку 10% покачување од почетната вредност до 2026</p>	<p>ИВ Р1.1: CIVICUS Индекс на Граѓанско општество</p> <p>ИВ Р1.2: (Дво)годишна анкета на МЦМС за Доверба во институциите, граѓанското општество и ГО</p> <p>ИВ Р1.3: Годишен извештај на Catalyst Balkan</p>	<p>ГО се способни да се справат со нивните преостанати слабости.</p> <p>Граѓаните се мотивирани за поголемо учество во граѓанското општество</p>

⁵ Civicus (live) Monitor ја следи состојбата со граѓанскиот простор во сите земји во светот : <https://monitor.civicus.org/country/macedonia/>

⁶ Годишна анкета за одржливост на ГО финансирано од USAID и имплементирано од различни локални организации <https://csosi.org/>

⁷ Индекс на Граѓанско општество (ИГО) е алатка за проценка на состојбата на граѓанското општество во било која земја развиена од CIVICUS/Cambridge University во 2004 година.). Нејзиниот „дијамант“ претставува 5 димензии кои се следат (0-100%): околина опкружување); (практикување) вредности; (граѓански) ангажман; (ниво на) организација и (перцепција) на влијание. МЦМС го спроведува индексот на граѓанско општество од 2006 година во редовни петгодишни интервали. Последниот аналитички извештај (за 2021) изработен од тимот на Цивика мобилитас е достапен на: <https://civicamobilitas.mk/wp-content/uploads/2022/12/annex-11-csi-2021.pdf>

<i>Логика на интервенција</i>	<i>Показатели (почетна вредност, цел)</i>	<i>Извори на верификација</i>	<i>Претпоставки и ризици</i>
<p>Резултат 2: Креирањето политики и донесувањето одлуки имаат придобивки од зајакнатото граѓанско општество и зголеменото граѓанско учество.</p>	<p>Показател Р2.1. Отвореност на процесите на креирање политики (закони / законски измени) <u>Почетна вредност за показател Р2.1:</u> Учество на ГО во креирањето политики и донесувањето одлуки – 3,4 на скала од 1-5 (1 најлошо) во 2021 година <u>Цел за показател Р.2.1:</u> Зголемување на 4 до 2026</p> <p>Показател Р2.2. ГО ги користат (квалитетно) можностите овозможени од државата за рано учество во процесите на креирање политики и донесување одлуки. <u>Почетна вредност за показател Р2.2:</u> ќе се дефинира откако ќе се доделат грантовите <u>Цел за показател Р.2.2:</u> 50% прифаќање/ усвојување на политички и законски предлози поднесени од страна на ГО до државните институции до крајот на 2026.</p> <p>Показател Р2.3. Кодекс на добри практики на ГО – повеќе потписници на Кодексот на добри практики и негова примена од ГО <u>Почетна вредност за показател Р2.3:</u> 92 ГО го имаат потпишано Кодексот на добри практики. <u>Цел за показател Р.2.3а:</u> зголемување до 150 ГО до 2026 <u>Цел за показател Р.2.3б:</u> 100 ГО го применуваат Кодексот на добри практики</p>	<p>ИВ Р2.1: Матрицата за следење на овозможувачката околина за развој на граѓанското општество - област 3.2: Вклученост на граѓанското општество во процесите на креирање политики и носење одлуки</p> <p>ИВ Р2.2а: Аналитички извештаи/ наоди создадени за време на подготовките на целосни пријави</p> <p>ИВ Р2.2б: доставени извештаи од избраните грантисти (со нивни постигнувања); посети за мониторинг;</p> <p>ИВ Р2.3а: Кодекс(и) на добри практики во граѓанскиот сектор ИВ Р2.3б: доставени извештаи од избраните грантисти (со нивни постигнувања); посети мза ониторинг;</p>	<p>Јавните институции се отворени за размена на информации, советувања и дијалог со ГО во областа на итни реформи и областа на реформи во граѓанското општество</p> <p>Отвореноста на институциите од јавниот сектор кон граѓанското општество води кон вистински напредок за темите и прашањата покренати од ГО</p>
<p>Резултат 3: Околината за развој на граѓанското општество е подобрена особено во областа на диверзификација на финансирањето (јавно и приватно) за граѓанското општество</p>	<p>Показател Р3.1. Околината за развој на граѓанското општество е подобрена. <u>Почетна вредност за показател Р3.1:</u> Според ИГО од 2021, изнесува 55,6 и спаѓа во категоријата средно ниво (до 60). <u>Цел за показател Р.3.1:</u> зголемување од најмалку 58 до 2026</p> <p>Показател Р3.2. Целосен систем за јавно финансирање на ГО постои и добро функционира <u>Почетна вредност за показател Р3.2:</u> Не постои ваков систем <u>Цел за показател Р.3.2:</u> Воспоставен целосен систем за јавно финансирање на ГО до 2026</p> <p>Показател Р3.3. Јавното финансирање за ГО е зголемено и се доделува на транспарентен начин <u>Почетна вредност за показател Р3.3:</u> Јавното финансирање за 2021 изнесува околу 10 милиони евра <u>Цел за показател Р.3.3:</u> Зголемува на околу 30 милиони евра до 2026</p>	<p>ИВ Р3.1: CIVICUS Индекс на граѓанско општество (или алтернативно Матрица за следење на овозможувачката околина за развој на граѓанското општество)</p> <p>ИВ Р3.2: Годишен извештај за државно финансирање на ГО објавен од Одделението за соработка со граѓанското општество</p> <p>ИВ Р3.3: Годишен буџет и годишна завршна сметка (извештај за реализација на буџет); буџетите на општините</p>	<p>Северна Македонија ќе продолжи со европската интеграција</p> <p>Властите соработуваат со граѓанскиот сектор и ја почитуваат нивната слободата на здружување, собирање и изразување.</p> <p>Финансиската состојба на државата ѝ дозволува да го зголеми финансирањето за граѓанскиот сектор</p>